

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la M. Dukas Nachf.,
Max. Angenfeld & Emorie Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta la A. V. Golber-
ger, Elstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII Erzsebet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 2.

Brașov, Joi 4 (17) Ianuarie

1907.

Anul 1906 înăuntru.

II.

În decurs de aproape treizeci de ani, de când stăruim ca Românii din Ardeal, Bănat și Țeara ungurească să-și dea mâna în lupta națională și să înțeleagă că, în fața nizuințelor de cutropire ale adversarilor lor de la putere, nu le poate fi permis să se abată nici o clipă de la drumul ce l'a indicat politicii noastre naționale marea adunare a Românilor de la 3(15) Mai 1848, de foarte multe ori ni s'a dat ocaziunea a accentua, că dualismul nu va dura nici el o mie de ani și că, tendința lui mergând spre succesivă separare completă a celor două state, noi Românii trebuie să luăm de cu vreme poziție cu toată energia posibilă, ca nu cumva să pierdem de sub picioare terenul, care singur poate fi princiios apărării cu efect a individualității noastre naționale.

Am atras necurmat atențiunea conaționalilor noștri asupra luptelor din Austria în speranță, că, ieșind biruitor din aceste lupte principiul egalității îndreptății naționale, aceasta nu va putea să rămână fără de reflex și asupra stărilor desolate din Ungaria. Totdeauna însă am ținut: Băgați de samă fraților, căci — constelația generală politică prezentându-se așa de mult în defavorul nostru și nefiind nici măcar prospecte ca să se schimbe în viitorul cel mai apropiat — ne amenință pericolul ca în partea austriacă a monarhiei, grație luptelor energice ce le poartă acolo națiunile diferite între sine, să iese învingător principiul federalist și Austria să se constituie pe baza lui, fără ca printr'asta să se nimicească legăturile dualistice cu Ungaria și fără ca sistemul dominant al egemoniei maghiare să fie măcar sguduit în temelile sale.

Da, am ținut și afirmat nu numai odată, că să poată întâmpla ca evenimentele să treacă peste capul nostru și cestiunea română transilvană să fie îngropată, dacă nu ne vom înțelege suprema datorie și nu ne vom implini-o, coste-ne, ce ne va costa.

Cu inima tremurândă o spunem, că anul 1906 a desfășurat înaintea privirii noastre întreaga iconă a acestei îngrozitoare eventualități, și nu pentru că n'am fost în stare noi Românii să ne manifestăm și să reclamăm cu efectul convenit egala noastră îndreptățire națională, ci fiindcă printr'o politică oportunistă fără de nici un înțeles, și fără de nici o bază reală, am ajuns în parte — accentuăm numai în parte — în halul de a apărea înaintea lumii, a țării și a tronului ca un popor de indivizi cu graiu românesc, cari am renunțat pentru totdeauna la independența noastră națională și ne mulțumim a fi în vecii vecilor coada națiunii maghiare și a ne hrăni cu sfărmiturile, ce ni-le va arunca aceasta din grație — din grația, dicem, ce ni-a fost odinioară sârbătorește promisă, ba a fost întărită promisiunea chiar și printr'o lege ungurească.

Ne aflăm înaintea acestui mare pericol, ca să se petreacă cu noi, de ceea ce Deak a voit să ferească pe Maghiari, pericolul de a renunța de bunăvoie la drepturile și la individualitatea noastră națională.

Și întrebăm pe ori-ce Român cugetător: unde poate duce politica oportunistă ce o poartă azi în dietă deputații noștri naționaliști, cari pretind, ce-i drept, a mai sta pe baza principiară a programului nostru din 1881, dar de fapt au trecut de mult peste Rubiconul principiilor singur admise și mântuitoare ale luptelor noastre seculare naționale, unde ne poate duce, dacă nu la ingenuchiare și la capitulațiune pentru toate timpurile?

Iată ce zamă ni-a fiert anul 1906, după ce până atunci am știut, bine răz, să perzeverăm în rezistență față cu încercările de a ne omori naționalicește, rezistență a căreia tărie nu rezida în tactica de luptă, ci în moralul, în credința și în speranța întregului popor.

Acum ne țin să sperăm că în cele din urmă se va executa promisiunea, ce ni-a dat-o cu gura jumătate maghiarismul violent, când cu învoirea cumetrilor dualiști a ajuns stăpân pe destinele noastre — se va executa sub controlul deputaților noștri naționaliști legea de naționalitate de deci de mii de ori călcată, tăgăduită și afurisită de cei ce au adus'o!...

Pronia dumnezeiască, care ni-a scutit până acuma, să ne ferească de-o catastrofă ca aceasta și de pericolul de moarte națională, ce ne amenință azi cum nu ni-a mai amenințat niciodată până acuma!

Cu această dorință și speranță intrăm în anul 1907.

Afacerea Polonyi. Acusele aduse în în publicitate de către fostul primar al Budapestei Halmos în contra șefului suprem al justiției ungare, ministrul Polonyi, sunt viu comentate de presa budapestană. Ziarele »Pester Lloyd« și »Neues Pester Journal« sunt de părere că lui Polonyi nu-i rămâne altceva decât să apeleze la jurați și — ca urmare firească — să demisioneze. »Budapesti Naplo« esclamă: »Trecutul său propriu îl înmormântează... »Az Ujsag« e de părere, că Polonyi se vede în fine constrâns să apeleze la jurați, dar el însuși și-i va alege, și va merge în provincie, căci în Budapesta îl cunosc prea bine.

După știrile mai nouă Polonyi e considerat de pierdut. În consiliile de miniștri, cari s'au ținut ieri, Andrássy să fi cerut ca Polonyi să demisioneze și să întenteze proces calumniatorilor săi. Wekerle de altă parte ar fi insistat pe lângă rămânerea lui Polonyi în cabinet, convins fiind că Polonyi e unicul om, care știe să câștige întotdeauna pentru ori ce proiect de lege al

guvernului, majoritatea partidului independent. Se fac deja și combinații în jurul persoanei noului ministru de justiție. Între alții se vorbește de actualul secretar al ministerului de justiție Günther Antal.

Partidul popular german din Austria. Partidul popular din Austria a ținut o mare adunare populară germană în Leoben. Au vorbit miniștrii Prade și Dersatta. Deputatul Beuerle vorbind despre noul parlament al votului universal, zice că speră ca decisiunile acestui parlament, adevăratul reprezentant al poporului, să nu fie numai păreri vrednice de băgat în seamă ci să aibă putere de poruncă. Speră că prin pașire energetică să vor aranja definitiv relațiunile dintre Ungaria și Austria și astfel nu se va mai da ocazie Ungariei la jocul acesta de intrigi împotriva Austriei. Preferă ruperea definitivă de Ungaria.

„Le Courier Européen“ interzis în Ungaria.

Primim dela Paris o scrisoare în care ni-se comunică articolul cu titlul de mai sus apărut în »Le Courier Européen« de Vineri, 11 Ianuarie st. n.

Am fost surprinși; toată lumea a fost surprinsă și ferește că au fost surprinși și mai mult cei dela »Courierul«, văzând că guvernul, din care face parte Francisc Kossuth nu s'a silit de a săvârși și această ispravă detragând debitul postal escelenței și imparțialei reviste pariziene, care a avut întotdeauna și și-a susținut caracterul său ca organ de informațiune internațional.

»Courier Européen« ne spune, că dacă a devenit victima deșelului anomalii postale în Ungaria, pe care l-a fost denunțat anul trecut, aceasta o datorește conziliului de miniștri unguresc, care singur poate interzice transportul ziarelor și publicațiilor periodice din străinătate.

»Aceasta e grav, e mai grav decât interzicerea, de care am fost loviți în Rusia și Turcia — zice »Courr. Europ.« — fiindcă în aceste două țări măsuri ca aceste se iau pe calea administrativă și polițienească și nu din partea guvernului. Apoi fiindcă guvernul unguresc se dă de mai mult ca liberal, de democrat chiar și totuși lovește în cea mai elementară din libertățile prevăzute în constituția ungară,

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Revelionul la Brașov.

Iarăși trecu un an cu bucurii, cu supărări, cu iluzii și desiluzii. Și bun și rău, capricios ca toți anii și ca întreaga viață.

Lin cădeau fulgii mari și albi, frig de mlez de iarnă sticlea zăpada și se zice că dacă în noaptea de anul nou ninge și e ger, e semn bun, semn de trăinicie și de spor.

Incodată se pornește colinda, pentru ultima dată în ascuns, pe furie, lină; colindă de oraș străin, în care elementul românesc e timid și sperios; mai mult slabe încercări, decât pornire viuă. Clipe de agonie... Destul de păcat.

Și și în anul acesta ca și totdeauna »Reuniunea pentru ajutorarea femeilor văduve din Brașov și Săcele« sau scurt »Reuniunea văduvelor« și-a luat asuprași greaua sarcină să aranjeze sărberea feliicitărilor, doririlor, serbarea anului 1907.

La redută, acolo a avut loc petrecerea românească. Ar fi putut avea loc și în casa națională românească din Brașov... dar

păcat... atât de departe n'am ajuns, ba mi se pare că nici sămânță de fond pentru o astfel de zidire nu există — ce fond! — dar încă nici nu visează nimenea casă națională.

Așadară la redută, Sala frumos împodobită, muzică militară și pentru plăcută distracție s'a aranjat pentru ultimele clipe ale anului vechiu un joc frumos de tombolă cu câștiguri scumpe, frumoase și rare cu două câștiguri principale: o splendidă figură cu oglindă și un purcel fript cu o ploscă de vin și colac, frumos împodobite cu colorile noastre naționale.

Aproape de 12 se pornește dansul — s'ar putea să nu se înceapă petrecere românească cu horă? — Ei nu și nu — ordinea de dans indică nu-i vorbă hora — dar numai în teorie. — Bostonul! Fugi soro suntem oameni de lumea mare — ce horă — și-apoi drept vorbind hora s'ar fi potrivit numai jucată în costume naționale — dar la ce costum național? Ei, poate s'ar fi jucat și hora dacă ar fi fost costumul național — și-i mai bine fără horă.

Și ce păcat, ce păcat de neiertat! Frumoasele noastre românețe în pitorescul nostru costum național, ce splendid cerc

n'ar fi făcut în inimile noastre! Văzându-le ar fi bătut de zeci de ori mai multămit și ochii noștri îmbătați de jocul multicolor al fluturilor aurii, ale mărgelilor, ale împodobelilor de cap, ale panglicelor, ar fi lăcrimat de fericire ș'am fi știut că sârbăm anul nou românesc. Dela Viena s'a scris și telegrafiat în toate părțile după costume naționale românești pentru revelionul anului acestuia, — se vede că numai departe de casă, departe de ai noștri știm prețui frumosul și când l'avem aproape de noi, abia să n'tindem mâna, dăm din umeri și trecem fără să-l băgăm în seamă.

Pe la sfârșitul secolului al 15-lea frumoasa Florență ajunsese în mare decadență morală. Cele sfinte erau luate în batjocură, războiul civil băntuia fără milă, omorurile, incendiile erau la ordinea zilei. Și slaba domnie a lui Pietro de Medicis, marea din ce în ce nesiguranța vieții. În vremea aceasta un simplu călugăr, Girolamo Savonarola, mântit de o putere internă fără seamăn, dintr'o inspirație supraomenească pornește să propovăduiască războiul sufletului împotriva imoralității, a nesocotinței deaproapelui și a slăbirei cre-

dinței în Dumnezeu. Și vorba lui sunătoare, ochii lui fulgerători, credința lui fără de margini, răscolise viața Florenței într'atâtă, încât începutul carnavalului 1493, nu s'a mai serbat cu muzici, nu cu jocuri, nu cu ușurătatea italianului din Quattrocento; ci pe piața Florenței adunate au fost toate curburile, toate cărțile imorale, toate tablourile obscene, în șiruri lungi cu cântece de rugăciuni se aduna poporul din toate părțile, iar când altădată să dedea semnalul pentru începutul jocurilor, de astă dată o făclie aprinsă dădu foc grămezii de pe piață și toată lumea în ghenunchi căzută multimea lui Dumnezeu îndreptarea lumii.

Și n'am ajuns și noi oare acolo ca viața noastră națională locală? Ba da acolo am ajuns — și n'ar fi sosit timpul ca în-sași conștiința noastră să ne fie un Savonarola și să zică: Până aici și mai departe nu?

De mult așteptăm ziua mântuirii — păcat — că nu mai vine. Ar fi vremea să aruncăm dela noi multe obiceiuri, multe apucături neromânești și să ne întoarcem

„Călin- darul Plugarului“

A apărut în editura tipografiei A. Mureșianu din Brașov „Călin- darul Plugarului“ pe 1907.

Cu aparițiunea lui pe 1907 „Călin- darul Plugarului“ intră în al 15-lea an al existenței sale, ediția de față este deci o ediție aniversară ceea-ce se înfățișază prin- tr-o învăitoare cu un desen, tipărită în patru colori.

Convins fiind că cetitorii acestui că- lindar îi vor face și de rândul acestă o bună și caldă primire, începând de la ță- rantul nostru până la fruntașul de la oraș, tii le vom înșira multe vorbe, ci îi vom învita cu frățască dragoste să-l cumpere, să-l citească și să-l răspândească, că pe un călindar de oare nimanuia până acumă încă nu i-a părut rău că a dat pentru el puținii bani ce costă.

În partea întâia a „Călindarului Plugă- rului“ aduceam datele calendaristice în toată estensiunea, după cari urmează îndrumă- rile necesare, privitoare la postă, telegraf, la taxele pentru timbre, cumpetinte etc. Urmează apoi tabela târgurilor din Ardeal, Bănăt și țara ungurească după datele ofi- ciale ale ministerului ung. de comerț. Târgurile sunt indicate atât după alfabet cât și după lunile anului.

Partea Economică conține următoa- rele articole: Rodirea și îmbunătățirea cu- căruzului. Cum să se dedea învățătorii la economie ca să poată da pildă bună țără- nilor (de I. Georgescu). Mașina de ciocit otă (un adevărat izvor de venit pentru popor). Claponul ca mamă crescătoare de pui înlocuitorul perfect al cloșei—folosul și instruirea lui (de Aleș. Chifă). Capra. Ocuierea sau altotrea în ochtu (de An. Boldor). Douăsprezeci porunci pentru în- grjirrea căilor.

Partea literară are următoarele ar- ticole: Ion Cumpilțu și pustnicul-călindar (de Rodina). În munți, poezie de Oct. Goga. Biografia lui Axente Severu. Jubileul re- gelui Carol și Expoziția generală română din 1906 pe mai multe pagini. Cântec de Ecaterina Pităș. Cugătările unei regine. Căza Vodă și moș Mitrea. Fata veche (po- zie). Povete. Anecdote și glume. Drăguța diacului (poezie). Diverse.

Printe articolele de mai sus sunt mai multe ilustrațiuni reprezentând: Pe regele Alfonso al Spaniei cu soția sa, ministrul președinte ungar Wekerle și ministrul pre- ședinte austriac Bek, Axente Severu pe catafalc, regele Carol I. și prințul moște- nitor Ferdinand. Apoi ilustrațiile mari în- fățișând intrarea la expoziția română și Arenele romane de la expoziție.

Călin- darul Plugarului costă 40 bani (fleri) exemplarul plus porto postal de 10 bani.

Abonaților ziarului nostru, cari voesc să aibă călindarul, li-se vor trimite cu pre- țul de 40 bani franco. Vânzătorii cari vor desface mai multe exemplare de-odată pri- mesc rabatul cuvenit.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Ianuarie n. 1907.

Table with financial data including Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căl. fer. ung. în aur 3 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov

Din 16 Ianuarie n. 1907.

Table with market prices for various goods like Bancnote rom. Cmp. 18.86, Argint român 18.50, etc.

La tipografia și librăria A. Mureșianu

se pot procura următoarele:

Table listing musical and literary works like Ivdnovici: Valurile Dun. Vals. -36, Păba F. C.: Potpouriu din melodii națion. rom. -70, etc.

Biblioteca populară „Minerva“.

Table listing popular library books like Nr. 1, 2 și 3: „Istoria populară a Ro- mânăilor“, Nr. 4: „Cântarea României“, etc.

Biblioteca musicală:

Note pentru voce și piano.

Table listing musical notes like Nr. 1: „Deșteptă-te Române“, Nr. 2: „Luna dorme“, etc.

Venzător

tânăr, abil și sârguincios, cunoscă- tor al limbelor țarei găsește angaja- ment la Depositul de coloniale și ferărie Cornelius Isacu, Sebeșul-Să- sesc. Să recer oferte în scris însoțite de fotografie și referințe arătând pre- tențiunile. (2694,2-3.)

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate

de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospeta dela cep in fie-care di? ? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20. De o cercetare numerosă se rogă

C. R. GLIGORE CRISTEA, conducătorul restaurantului.

Cine suferă de

Șoldină, reumatism, Ischias să cumpere o sticlă

Fluid de reumatism al Dr. Flesch

care vindecă sigur: Șoldina reuma, du- reri de spinare, slăbiciuni de mâni și de picioare. Efectul se simte în scurt timp.

Se capătă în farmacia lui Dr. EMIL FLESCH „Magyar korona“ Győr, Băross-ut 24.

1 sticlă de 1/2, deciltru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor. La comanda 3 sticle mici sau 2 sticle de familie urmază trimiterea franco.

22-70.2549.

T u s ă !

Cine nu se îngrijesce de tusa păcătuiesc contra se.

Caramelle de piept

ale lui Kaiser cu 3 brați

probate de medicii și reco- mandate contra tusei, ră- celei, guturaiului. 4512 re- cunoscințe dovedesc efec- tul minunat al acestei me- diciin. — Un pachet costă 20 și 40 fleri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Frid. Jekelius, Frans Kellemen, Julius Horning, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neuwädter.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și tîrguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprinzând rugăciuni de dimineața și de seară, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acesta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, ca- acumă se închinău din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu tre- besc stăm în privința acesta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celor- raționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a în- mănilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate capeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte în preț forte moderat.

Prețul lor este:

Table with prices for different book bindings like Legătură traicică neagră și au- rită cu séu fără chip sfânt -90, Imit. de fildes în alb séu negru 1.80, etc.

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugă- ciune“ întocmită de protopresbiterul Calistat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprin- zând asemenea tôte rugăciunile noastre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru tôtei școlarii.

Prețul acestei cărți:

Table with prices for the prayer book like In pânză neagră cor. 1.—, „ „ „ ceva mai luxosă cor. 1.20, etc.

Tôte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mu- reșianu, Brașov, unde au se se adreseze și vândătorii.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tîrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețā, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE în aur, argint și colorii.

CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORII.

ANUNȚURİ.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de servicii.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.

Coverte, în tolä mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tîrgul Inului Nr. 30, în eta- giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.